

ቁልዓ ምስ ሓመመ - ሓበሬታ ንወለዲ

När barnet är sjukt – föräldrainformation

ቁልዑ ብዙሕ ሳዕ ይሓመሙኖም። ኣብ ውሽጢ 0- 4 ዓመት ዕድመ ዚርከቡ ቁልዑ፡ ኣብ ዓመት ብግምት ካብ 6-8 ሳዕ ሕማማት ረኽቢ ሻምብቆ ኣየር ይሓመሙ። እዞም ሕማማት ረኽቢ ቁልዑ ሕማም ናይ ምክልኻል ዓቕሞም ኪምዕብል ይሕግዙ። ኣብ ጉጅለ ዕሸላት ዚኸሰት ምልባዕ ሕማማት ረኽቢ፡ ምሉእ ብምሉእ ምውጋድ ኣይከኣልንዮ፤ ምድራቱ ግን ይከኣልዮ። ከም ወላዲ መጠን፡ ኣብ መንገደቕ ሓያለ ሳዕ ካብ ስራሕ በኸርካ ምስ ዝሓመመ ውላድካ ኣብ ዝ ኮፍ ክትብልን፤ መታን እቲ ሕማም ረኽቢ ናብ ካልኣት ቁልዑ ከይላባዕ ክሳዕ ዚሓወድ ኣብ ዝ ክትጸንሕን ከሉሳዕ ቅሩብ ምዃን ግድን የድሊ።

ሓፈሻዊ ኮነት ዝሓመመ ቁልዑ፡ ማለት ኣብ ንጥፊታት ቤት ትምህርቲ ህጻናት ናይ ምስታፍ ዓቕሙ፡ ንቤት ትምህርቲ ዚኸይድን ዘይከይድን ወሳኒዮ። ከም ወለዲ መጠን፡ እቲ ቁልዑ ማዕረ ክንደይ ብሕማም ከም ዝተጸልወ ኣብ ዝ ምናልባት ኣየስተብህሉሉን ይኹኑ፤ ኣብ ቤት ትምህርቲ ህጻናት ንጥፊታት ኣብ ዚካየዱሉ ወቕቲ ግን፡ እቲ ቁልዑ ከምቲ ልሙድ ሸውሃት ዘሎዎን ዘይብሉን እቶም ስራሕተኛታት የስተብህሉሉኖም። እቲ ቁልዑ ድኻም እንተሎዎ፡ ዘይበልዕ/ዘይድቅስ እንተ ኾይኑ፡ ዘየትኩር ወይ ብኻልእ ኣገባብ ሸውሃት ከም ዘይብሉ እንተ ኣርእዮ፡ ወለዲ ብዝተኻእለ መጠን ቀልጢፎም መጺኦም ንዝ ዚወስድዎ ኣገዳሲዮ። ስራሕተኛታት መዋእለ-ህጻናት፡ ቁልዑ ኣብ ቤት ትምህርቲ ከመይ ከም ዚሰርሑ ናይ ምፍላጥ ልምዲ ስለ ዘሎዎም፡ ኣብ ሓፈሻዊ ኮነታት ቁልዑ ጥርጥር እንተሎ፡ እቲ ናይ ስራሕተኛታት ገምጋምዮ እቲ ወሳኒ። ወለዲ ውላድም ቤት ትምህርቲ ኪኸይድ ከም ዘለዎን ከም ዘይብሉን ርግጻኛታት እንተ ዘይኮይኖም፡ ናብቲ ቤት ትምህርቲ ደዊሎም ኪሓቱ ይኸእሉኖም። ሕክምናዊ ምኽሪ እንተ ተደልዮ ናብ ማእከል ኣገልግሎት ጥዕና ወይ ናብ ቊጽሪ 1177 ምድግል ይከኣል።

ቁልዑ ካብ መዋእለ ህጻናት በኸርካ ኣብ ዝ ኣብ ዚጸንሓሉ ወቕቲ ዚርእዩ መምርሕታት፡-

- ቁልዑ ረስኒ እንተሎዎም፡ ቅድሚ ናብ መዋእለ-ህጻናት ምምላሱ እንተ ወሓደ ን24 ሰዓታት ረስኒ ዘይብሉ (ብዘይ መድሃኒት ረስኒ) ኪኸውን ኣለዎ።
- ቁልዑ ድኻም እንተሎዎም፡ ቁልዑ ድኻም ስለ ዘሎዎ ኣብ ልሙዳት ንጥፊታት መዋእለ-ህጻናት ኪሳተፍ ሸውሃት ዘይብሉ እንተ ኮይኑ፡ ንኣብነት ብምኽንያት ሰዓል ኪድቅስ እንተ ዘይከኣለ፡ ወለዲ ኣብ ዝ ምስኡ ይትረፉ።
- ውጽኣት ወይ ተምላሰ እንተ ገሩሉ፡ ቁልዑ ክሳብ ተምላሰ ዚገድፎ ወይ ቀጢን ቀልቀል ምውጻእ ኣቋሪጹ ብንቡር ኪበልዕ ምስ ጀመረ 48 ሰዓታት ክሳዕ ዚገብር ወለዲ ምስ ውላድም ኣብ ዝ ይትረፉ።
- ካልእ ተላባዒ ሕማም እንተሎዎም፡ ንኣብነት ከም ኢምፕቲን (svinkoppor)፡ ክሳዕ ቊሳሊ ዚነቅጽ ኣብ ዝ ኮፍ ይበሉ።
- መድሃኒት ጸረ-ተህዋስያን (ኣንቲብዮቲካ) ዚወስድ እንተ ኾይኑ፡ ናይቲ ቁልዑ ሓፈሻዊ ኮነት፡ ረስኒ ክሳዕ ዚመሓየሽን ሕክምና ፀረ-ተህዋስያን እንተ ወሓደ ንኸልተ መዓልቲ ክሳብ ዚቕጽልን ኣብ ዝ ምጽናሕ የድሊ። መድሃኒት ኣንቲብዮቲካን ካልእ ጊዜያዊ መድሃኒትን ብወለዲዮ ዚወሃብ።

ቁልዑ ጥዕና ኪህልዎም እቲ ወሳኒ ብንቡር ኣገባብ ምምጋብን ኣብ ስራዕ ጊዜ ምድቃስንዮ። ኣካላዊ ምንቅስቃስ እንተ ተኻኢሉ ኣብ ግዳም ኣዘናጋዕን ንጥዕና ጠቓምንዮ። ቁልዑ ንቤት ትምህርቶም ዚማልእዎ ድርዕቶ፡ መጻወቲ መሳሊ ዚሕጸብ ኪኸውን ኣለዎ።

ጽሬት ኢድ፡ ክትሰዕል/ህንጥሸው ክትብል ከለኻ ኣፍካ ብኢድካ ናይ ምኽዳን ልምዲ ገለ ካብቶም ኣብ መዋእለ-ህጻናት ዚትግበሩ ምኽርታትኖም። ስራሕተኛታት መዋእለ-ህጻናት፡ ብዛዕባቶም ኣብ ማእከል ህጻናት ዚኸሰቱ ሕማማት ረኽቢ ምሉእ ስእሊ ስለ ዘሎዎም እቶም ልማዳት ቊሩብ ትርር ኪብሉ ውሳኔ ኪወስዱ ይኸእሉኖም።

ንተወሳኺ ሓበሬታ

- ንኣብነት ቁልዑ ቃንዝ ጎርፎ ወይ ቃንዝ እዝኒ እንተሎዎ እንታይ ከም ዚግበር ኣብ www.1177.se ርኣዮ።
- ብቦርድ ጥዕና ሸወደን ዝተዳለወት መጽሓፍ (Smitta i förskolan) ኣብ-
www.folkhalsomyndigheten.se ርኣዮ።

ሓበሬታ ተቐቢሉለኹ፡ ዕለት፡..... ክታም፡.....